

NIEUWSBRIEF 24

Vrienden van Park Darwin

www.vriendenvanParkDarwin.nl - Facebook: @vriendenvanParkDarwin

December 2021

Woord vooraf

De laatste nieuwsbrief van het jaar. Wie had kunnen denken dat COVID-19 de wereld nog steeds zo zou teisteren? De tuin trekt zich er niets van aan, integendeel, die groeit en bloeit als nooit tevoren. Het is daarom heerlijk om met zoveel mensen van de tuin te kunnen genieten en erin te werken.

Wat gebeurde er het afgelopen kwartaal? Sonja vertelt over de wisseling van het tuinbeheer, de komst van zonnepanelen, de productie van digitale borderplattegronden en nog meer QR-bordjes.

In haar eerste bijdrage beschrijft Marije de overgang van de tuin naar de winter en de vele werkzaamheden van het naseizoen – en dat was niet alleen maar bladharcken. Marije probeert voor elke nieuwsbrief een 'tuingedicht' te vinden, dit keer een passende haiku.

Jan strikte weer een trouwe vrijwilliger voor een interview.

Verder in de nieuwsbrief aandacht voor een workshop gereedschaps-onderhoud en het schoonmaken van de nestkastjes. En uitgebreide foto's van de geslaagde boekettendag en de mooie kerstactie.

Het bestuur wenst u een gezond en gelukkig 2022!

Tuinwerkdagen

Vanaf 1 februari 2022 wordt er door de vrijwilligers weer in de tuin gewerkt op de volgende dagen en tijden, altijd onder leiding van een tuincoördinator:

- maandag 09.00-12.30u
- woensdag 09.00-12.30u
- 1e en 3e zaterdag van de maand van 13.00-16.00u.

Meld je ook aan als vrijwilliger, we kunnen je hulp goed gebruiken. Gereedschap is aanwezig, je kunt zo aan de slag!

Openingstijden tuin

De tuin is tot 1 maart GESLOTEN voor publiek. Maar daarna weer elke dag open van 9-17 uur, na 1 april van 9-19 uur.

Agenda

Evenementen plannen in coronatijd is een hachelijke zaak. Maar we houden hoop en kondigen alvast twee minituincursussen aan:

Zaterdag 19 maart – Tuinieren in het vroege voorjaar.

Zaterdag 7 mei – Tuinieren in de lente.

Als vanouds zal Maartje de cursussen verzorgen. Nadere informatie volgt.

Vereniging Vrienden van Park Darwin

Je kunt op verschillende manieren Vriend zijn van de vereniging:

- **Leden** betalen €10 per jaar en kunnen meepraten en meebeslissen op de ledenvergaderingen.
- **Vrijwilligers** werken één of meer dagdelen per maand mee in de tuin of zetten zich op andere wijze in voor de vereniging.
- **Donateurs** steunen de vereniging met een vrijwillige financiële bijdrage.
- **Belangstellenden** ontvangen alleen de nieuwsbrief.
- **Combinaties**. Een vrijwilliger is niet automatisch lid. Als je naast het meewerken in de tuin ook financieel wilt bijdragen en lid wilt worden, of als je als lid ook in de tuin aan de slag wilt, kun je dit opgeven bij anna@vriendenvanparkdarwin.nl. Als je als lid méér betaalt dan het lidmaatschap, ben je automatisch ook donateur.

Alle Vrienden ontvangen de nieuwsbrief.

Bankrekening: NL93 SNSB 0935 4092 54 t.n.v. Vereniging Vrienden van Park Darwin, Amsterdam.

Van de voorzitter

door Sonja Vetter

Boekettendag. Een groot succes. Wel 150 leden zijn geweest, hebben geplukt en de Darwintuin merchandise gekocht. Sterker: onze huisgemaakte artikelen vlogen weg als warme broodjes. De potjes chutney, confiture, de flesjes magnolia siroop, en vooral ook de prachtige tassen van Barbara. Heerlijk weer. Joke had de pinautomaat op tijd in werking. Joppe, onze cateraar, kreeg aan de vooravond een nieuwe zoon, maar dit belemmerde hem niet de catering voortreffelijk te verzorgen. Een prachtdag.

Vrijwilligers. En weer kon eind november de Dag van de Vrijwilliger niet doorgaan. Maar gelukkig gaan de vrijwilligers wél door: nieuwe mensen melden zich aan en doen meteen enthousiast mee. De organisatie die in de loop van vier jaar is opgezet werkt! De beheerder, de coördinatoren, de tuiniers en nu ook de adviseur.

Maartje. Zij is het: de adviseur. Wat zijn we blij dat Maartje na haar vertrek naar Nijmegen aan de tuin verbonden blijft. Nu Marije de beheerdersplek heeft overgenomen wordt Maartje adviseur. Dat kan goed op afstand maar op geregelde tijden zal ze ook naar de tuin komen, bijvoorbeeld om de minituincursussen te geven.

Digitalisering. De tekeningen van alle zestien borders zijn nu klaar en gedigitaliseerd en zullen jaarlijks worden bijgewerkt. Deze digitale borderplattegronden, waarop alle plantgroepen in kaart zijn gebracht, zijn een geweldige ondersteuning voor het beheer van de tuin. Een mooi initiatief van Marije met steun van de coördinatoren.

QR-codes. Na de proefopzet van afgelopen jaar zijn geleidelijk meer QR-bordjes in de tuin verschenen. Komend jaar zal het QR-team, bestaande uit Jules, Bea en Marije, verder werken aan dit project. De tuin gaat in maart weer open en ik adviseer iedereen: bekijk eens op je smartphone welke kennis je kunt opdoen.

Kerststukjes. Deze maand zijn we weer volop bezig met het maken van steeds fraaiere wordende kerststukjes. Anna heeft de organisatie gedaan en als altijd: voortreffelijk. Het bijbehorende kerstkaartje ziet er prachtig uit met de tekening van Joke en het gedicht van Kitty. Heel toepasselijk. De bijna 100 stukjes gingen naar zorginstellingen Amsta, Cordaan en Dynamo.

Duurzaamheid. Het tuinhuis wordt nog duurzamer. Begin volgend jaar komen er op het dak vier zonnepanelen en een laag sedum. Ook fijn in de zomer wanneer het binnen koeler blijft door de begroeiing.

Brief van een Vriend

17 oktober 2021

Ik was op de bloemenplukdag en kocht van alle soorten jam een potje, grote genade wat is dat lekker en goed gemaakt, willen jullie alsjeblieft de maker complimenteren? Die magnolia limonadesiroop was trouwens ook bijzonder, helaas is die al op, daar had ik graag nog een litertje of wat van gehad, hoe dan ook complimenteer de brouwer daarvan ook.

*Bij voorbaat dank,
Annemarie Behrens*

Het helianthen-project. Boven: helianthen uitsteken en grond schoonmaken. Midden: geul met wortelscherm langs de teruggedrongen helianthen. Onder: lege plekken, in afwachting van nieuwe beplanting.

Haiku
(ingestuurd door Marije)

De herfstwind geeft me
alle droge bladeren
die ik nodig heb.

Kobayashi Issa (1763-1827)

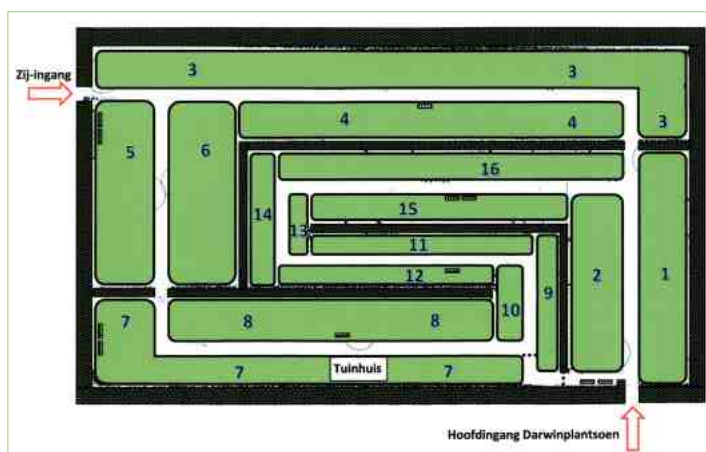
Herfst

door Marije Maitland

Het is herfst, bijna winter. We hebben de klok al een uur achteruitgezet. De blaadjes vielen van de bomen, werden opgeveegd en vielen weer. Het leek monnikenwerk, maar de tuiniers hebben hard gewerkt om de paden toch begaanbaar te houden en de heg vrij van een dik bladerdak. Er is zelfs blad verwijderd van het dak van het tuinhuis! Het laatste blauw van de Monnikskap is nu verdwenen, en ook de vlamme rode herfstbladeren van de Fluweelboom zijn afgevallen. Langzaam komt de tuin tot rust.

Er is in de herfstmaanden voorafgaand aan het bladharpen, heel veel werk gedaan om het komend voorjaar tot een feest van kleur en geur te maken. Er zijn rond de 1500 bollen bij geplant. De bestaande plekken zijn aangevuld en uitgebreid met bolsoorten die we al hadden, zoals geurende narcisjes, sneeuwkllokjes, kleine tulpjes, blauwe druifjes, sneeuwroem, en holwortel. Maar er zijn ook nieuwe bollen geplant die wat later bloeien, om het bloeiseizoen van de bollen te verlengen. Twee soorten Prairielelies, met hun witte of hemelsblauwe aren vol stervormige bloemetjes, bijzondere Sieruien met wat grillig gevormde paarse hoofden en de Hondstand. De laatste is een plant met sierlijke gele bloemen, als Oosterse lantarentjes, die associaties met pagodes oproepen. Ze zullen te vinden zijn tussen de Hemelsleutels en Fuchsia's, waar in het vroege voorjaar niet gemaaid gaat worden. Daar kunnen ze veilig opkomen en als ze uitgebloeid zijn, zal hun afstervende loof worden verborgen door de planten waar ze tussen staan.

In borders 15 en 16 zijn grote open plekken ontstaan door het terugdringen van de helianten, die vreselijk woekerden, andere bescheidenere planten verdrongen en ook de neiging hadden om te vallen, ondanks dat ze ge-'Chelsea-chopped' waren. Het opbinden was heel veel werk iedere keer, daarom zijn ze deels verwijderd. De grond is wel drie keer met de spitvork doorgespit om alle wortels en worteltjes te verwijderen en er zijn wortelschermen ingegraven, om ze beter op hun plaats te houden. Ook in border 9 zit een gat, omdat daar de te opdringerige Bosandoorn is weggehaald. Voor deze drie open plekken worden nieuwe beplantingsplannen ontwikkeld die in de lente zullen worden uitgevoerd. De tuin is nu gesloten en slaapt in de winter, maar droomt - net als wij - al van het voorjaar.

Borderindeling Bloementuin van Darwin

Vrijwilliger aan het woord

Interview met Riet Berkvens

door Jan Dijk

"Ik ben geboren en opgegroeid op een boerderij in De Peel. Een boerendochter! Dorpen lagen nog aan zandweggetjes. Mijn vader heeft er turf gestoken. Met Marshallhulp van na de oorlog is er een modern agrarisch gebied uit de grond gestampt; eerst gemengd bedrijf, daarna vooral veeteelt. Wanneer je nu in De Peel bent zie je dat weiland weer aan de natuur wordt teruggegeven om opnieuw te laten vervenen. Boerenbedrijven zijn omgebouwd tot manege, vakantieboerderij of golfbaan. En dat in twee generaties! Ik vind dat fascinerend om te zien. Mijn broer ging overigens liever boeren in de USA.

Samen een klus klaren

Ik ben naar de Landbouwhogeschool gegaan in Wageningen en werd landbouwkundig ingenieur. Voeding was mijn specialisatie. Na de Actie Eén voor Afrika (voedselhulp) en de bevordering van AIDS preventie (Tropeninstituut) maakte ik de overstap naar montessorionderwijs (in Nieuw-West) en ben ik nu terecht gekomen bij klachtenbehandeling (geestelijke gezondheidszorg) en schuldhulpverlening (als vrijwilliger).

Al 33 jaar woon ik aan de Zacharias Jansestraat. Ik heb 2 zoons. Maar pas sinds 8 jaar weet ik van het bestaan van het Darwinpark en (toen nog) de 'Vaste Plantentuin'. Raar dat je dat niet eerder ontdekt. Moet dat niet beter worden aangegeven? Ik werk niet meer alle dagen; ik wilde daarom wat meer er bij gaan doen. Daarom meldde ik mij gewoon bij de tuin aan. Ik leer hier elke dag weer. Want hoewel we thuis een moestuin en fruitbomen hadden, zijn bloemen en planten nogal nieuw voor mij.

Met een club mensen kun je veel klussen klaren. Zoals laatst dat worteldoek aanbrengen. Een diepe sleuf graven en het 'doek' plaatsen om ongewenste wortelgroei tegen te gaan. En we volgden een cursus gereedschapsonderhoud. Met alle andere tuincoördinatoren. Wat leerzaam! Invetten; gereedschappen uit elkaar halen en in elkaar zetten. Niet met water reinigen maar met een zachte metaalborstel. Voortaan gaan ze levenslang mee.

Je hebt hier nooit het gevoel dat je moet werken. Alleen wanneer je het leuk vindt kom je. Een ander neemt automatisch taken van je over als dat nodig is. Heel harmonisch allemaal. Nu Maartje weggaat nemen de tuincoördinatoren als vanzelf taken en verantwoordelijkheden van haar over. Dat gaat heel goed. Onze tuin gaat nog een mooie toekomst tegemoet."

Nestkastjes

door Jos Brouwer

In november hebben we de nestkasten in en rond de tuin leeggehaald en schoongemaakt. In de Bloementuin hangen tien nestkastjes. Drie zijn succesvol bebroed geweest, er lagen geen verlaten eitjes of skeletjes in. Buiten de tuin hangen vijf nestkasten waarvan er ook drie bebroed zijn. In één kastje lag een leeg ei met een vrijwel intacte eischaal. Misschien is dat eitje niet uitgekomen en is de inhoud verteerd door bacteriën, pissebedden en andere diertjes. De nestkastjes worden vooral gebruikt door kool- en pimpelmezen.

Workshop Onderhoud tuingereedschap

door Jos Brouwer en Lizette Oostendorp

Eind oktober volgden Bea, Marijke, Lizette, Marije, Riet en Jos een workshop gereedschapsonderhoud bij De Wiltfang, een leverancier van tuingereedschap in Maartensdijk. Het was een leuke en leerzame middag. Docent Hans deed eerst de theorie uit de doeken, daarna mochten we de door ons zelf meegebrachte snoei- en heggenscharen verzorgen. Na afloop hebben we onderhoudsmaterialen voor het gereedschap gekocht, o.a. een heel handig apparaat om heggenscharen te slijpen.

De juiste volgorde om bv een snoeischaar te onderhouden, zie de foto hieronder :

1. Schoonborstelen met draadstaalborstel
2. Demonteren
3. Slijpen met vijl of slijp-pen
4. Met schuurpapier of staalwol het resterende vuil afschuren
5. Fijn slijpen en braampjes verwijderen met een natte wetsteen
6. Scharnierpunten invetten
7. De delen weer monteren

Je bent wel driekwartier met een snoeischaar bezig, maar dan heb je ook wat!

Boekettendag 2021

Alleen de Vrienden waren uitgenodigd voor de boekettendag in oktober, verder was er vanwege corona geen ruchtbaarheid aan gegeven. Met zo'n 150 bezoekers werd het half zo druk als 'normaal'. Er werden ongeveer 80 prachtige herfst-boeketten geplukt. Het tuinhuis met winkel en versnaperingen trok weer veel publiek. De huisgemaakte jams en tassen gingen grif van de hand en dat is natuurlijk goed voor de verenigingskas. Na afloop was er een hapje en drankje voor de medewerkers.

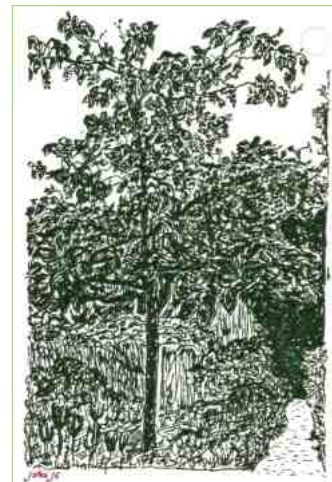

Kerstactie 2021

In december en januari wordt er niet in de tuin gewerkt, maar ook dit jaar hebben de vrijwillige tuiniers zich in deze rustige periode enthousiast gestort op het maken van kerststukjes. Vanwege de aangescherpte corona-maatregelen werd er in kleine groepjes gewerkt, in het tuinhuis. Naast kerstballetjes en kerstlichtjes werden als versiering vooral takjes, pluimen en zaaddozen uit de tuin gebruikt. Hiermee werden ware kunstwerkjes in elkaar gezet, allemaal even uniek. Aan elk kerststukje werd een kaartje met tekening van Joke en gedicht van Kitty gestrikt (zie de afbeelding hiernaast). Zo werden bijna 100 kerststukjes gemaakt en in papieren tassen bezorgd bij woonzorgcentra in Oost (Cordaan) en Watergraafsmeer (Amsta, Dynamo). We kregen alleen maar blijde reacties van de medewerkers en hun klanten en zullen de actie volgend jaar zeker herhalen!

Blij personeel en dankbare mantelzorgers bij Dynamo

*Anna Paulownaboorn
Darwintuin 2021*

Wens

Met kerst wil ik dit jaar
geen cadeaus onder de boom,
maar mensen om me heen.
Ze hoeven niet mooi ingepakt
met strikken en met linten.
Gewoon zoals ze zijn,
mooi en lief en warm.
Ik wil ze omarmen.

Kitty Schaap

Colofon

Aan dit nummer werkten mee: Jos Brouwer, Jan Dijk, Marije Maitland, Lizette Oostendorp, Anna Tomson, Sonja Vetter. Met dank voor de foto's van vrijwilligers.

Redactie: anna@vriendenvanparkdarwin.nl